



Maa- ja metsätalousministeriö  
PL 30  
00023 VALTIONEUVOSTO  
[kirjaamo@mmm.fi](mailto:kirjaamo@mmm.fi)

VIITE: Lausuntopyyntöne 4.12.2013 MMM022:00/2008

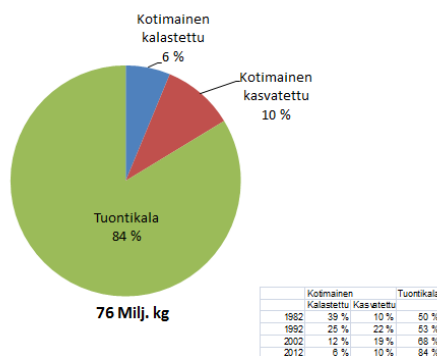
ASIA: Suomen Kalankasvattajaliitto ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi kalastuslaiksi

Suomen Kalankasvattajaliitto kiittää lausuntopyynnöstänne ja toteaa seuraavaa:

Uudesta kalastuslaissa on esitetty että vain käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sisältyvät istutukset olisivat sallittuja ja että kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan on sisällytettävä kalojen istutussuunnitelma. Esityksessä on todettu että lain nojalla perustetaan yhteistyöryhmä joka lisäksi myös eri toimijoiden yhteistyötä ja edistäisi tietojen vaihtoa niin viranomaisten, kalatalousalueiden kuin kansalaisjärjestöjen osalta. Laki antaisi myös ympäristöjärjestöille mahdollisuuden osallistua sekä yhteistyöryhmän että kalatalousalueiden työhön. Koska istutuksia koskeva asiantuntemus on erityisesti kalankasvattajilla Kalankasvattajaliitto esittää että liiton edustajalla on tasapuolinen mahdollisuus muiden järjestöjen lailla osallistua yhteistyöryhmään ja kalastusalueiden työhön.

Perustelutekstissä sivulla 8 todetaan virheellisesti, että suuri osa Suomessa kulutetusta kotimaisesta kalasta saadaan vapaa-ajan kalastuksen kautta. Suomessa kulutetusta kotimaisesta kalasta suurin osa saadaan kuitenkin vesiviljelyn kautta. Vesiviljely tuottaa 10 prosenttia ja ammattikalastus 6 prosenttia kulutetusta kalasta.

Kalan omavaraisuus vuonna 2012  
filepainosta laskettuna



RKTL 2013 Setälä Jari



Perustelutekstissä sivulla 15 kerrotaan seuraavasti ”Pahimmillaan istutustoiminta on myös saattanut tuottaa kalakannoille ja kalastukselle suoranaista vahinkoa vähentämällä biologista monimuotoisuutta.” Kalankasvattajaliitto huomauttaa että istutuksilla on ollut historiallisen tärkeä rooli etenkin vaelluskalakantojen säilymisessä meidän päiviimme asti.

Ensimmäiset kalanviljelylaitokset perustettiin suomeen 1800-luvun puolenvälin jälkeen. Tällöin tunnettujen lohijokien varsille rakennettiin hautomoita, joissa luonnosta pyydettyjen emokalojen mädistä haudottiin poikasia. Poikaset istutettiin vastakuoriutuneena luonnonvesiin, taantuneiksi arvioitujen kalakantojen elvyttämiseksi. Vesiviljelyn avulla on vuosikymmeniä säilytetty useita luonnontuotannosta hävinneitä arvokalakantoja ja vahvistettu jo heikentyneitä kantoja. Monet luonnosta pyydetty kalat ovat jo historiallisista syistä viljelylaitoksilta peräisin ja poikasina istutettu vesistöön.

Merkittävä vaihe kalanviljelyn kehityksessä oli 1920- ja 1930 luvuilla. Tällöin havaittiin että poikasistutuksilla oli merkittävä vaikutus kalakantoihin rakennetuissa vesistöissä. Tämän vuoksi uittosäätöihin ja voimalaitospatojen lupaehtoihin alettiin esittää kalanviljelylaitosten perustamista ja poikasten istutusvelvoitetta vahinkojen kompensoimiseksi. Näin syntyi useita eri uittoyhdistysten kalanviljelylaitoksia.

Kalankasvattajaliitto huomauttaa että monet arvokkaat kalakannat ovat taantuneet vesien muuttumisen, patoamisen, perkausten ja muiden ympäristömuutosten seurauksena. Suurimmat haitat ovat aiheutuneet juuri kalaston arvokkaimmalle osalle – lohensukuisille vaelluskaloille. Jos haitallinen vesistömuutos estää vain lisääntymisen, ovat kalaistutukset järkevä tapa ehkäistä ja palauttaa kalakannalle aiheutunut vahinko lyhyellä aikavälillä. Kalanviljelyn avulla ylläpidetäänkin useita uhanalaisia kalakantoja sekä vahvistetaan niitä istutuksin.

Istutuksiin tuotetaan yli 20 kala- ja rapulajin poikasia. Istukastuotannossa tärkeimmät lajit ovat petomaiset lohikalat (lohet, taimenet ja nieriät), joita tuotetaan laitoksissa ruokintaviljelyllä sekä siiat, kuha ja harjus, joita kasvatetaan lähinnä luonnonravintolammikoissa.

Vesiviljely tuotti vuonna 2012 eri-ikäisiä kalanpoikasia sekä istutuksiin että jatkoviljelyyn yhteensä noin 55 miljoonaa yksilöä. Kirjolohen poikastoimitusten määräksi arvioitiin noin 21 miljoonaa yksilöä. Kirjolohen poikaset tuotettiin kalanviljelylaitoksissa ja käytettiin lähes yksinomaan ruokakalankasvatukseen. Kalanviljelylaitoksissa tuotettiin myös lohen (2,2 milj. yksilöä), järvilohen (0,4 milj. yksilöä), meritaimenen (1,5 milj. yksilöä), järvi- ja purotaimenen (2,1 milj. yksilöä) ja nieriän (0,2 milj. yksilöä) poikasia. Noin 81 % lohen ja taimenten poikastuotannosta meni istutuksiin.

Luonnonravintolammikoissa ja kalanviljelylaitoksissa tuotettiin yhteensä noin 20 miljoonaa siianpoikasta, joista pääosin laitoksissa kasvatetut poikaset (3,8 milj. yksilöä) toimitettiin jatkokasvatettavaksi ruokakalaksi. Lammikoissa kasvatetut siianpoikaset päätyivät pääosin istutuksiin.

Vuonna 2012 oli toiminnassa 322 kalanviljely-yritystä, joilla oli yhteensä 482 kalanviljelylaitosta ja luonnonravintolammikkoviljelmää. Näistä 178 laitoksella oli ruokakalatuotantoa ja 105 laitoksella poikastuotantoa. Osa laitoksista edusti



molempia tuotantosuuntia. Luonnonravintolammikkoviljelijöitä oli 205. Luonnonravintolammikoissa tuotettiin siian jälkeen seuraavaksi eniten kuhia (6,9 milj. yksilöä) ja harjuksia (1,4 milj. yksilöä), jotka enimmäkseen käytettiin istutuksiin.

Helsingissä 24. tammikuuta 2014

Suomen Kalankasvattajaliitto